

24 ביוני 2020
ב' בתמוז התש"פ

לכבוד:
ח"כ מירי רגב
שרת התחבורה
ירושלים

כבוד השרה,

הנדון: אפליקציות תשלום לתחבורה ציבורית

ראשית, אנחנו רוצים לברך אותך על הפעילות הנמרצת להחזרת התחבורה הציבורית למסלולה בכללה ובפרט בהחזרת הרכבת לפעילות.

מן הטעמים שנמנה להלן, ולמען תחבורה ציבורית יעילה וזמינה בתקופת החזרה לשגרה לצד נגיף הקורונה, אנו ממליצים לאפשר את הפעלת האפליקציות בהקדם בכפוף לשינויים הדחופים הנדרשים.

במהלך החודשים האחרונים, כחלק מתקופת היציאה מהקורונה, נוסעים רבים נמנעים משימוש בתחבורה ציבורית בשל החלת תקנת אי תשלום במזומן והסרבול שבשימוש באפליקציית הרב קו. התשלום הנהוג כיום באמצעות כרטיס הרב-קו אינו עושה חסד עם נוסעי התחבורה הציבורית, ומשאיר את ישראל מאחור לעומת מקבילותיה המערביות. עשרות אלפי תלונות מתקבלות כל שנה מצד הנוסעים לגבי הבעיות הקיימות עם הרב קו: תהליך התשלום והתיקוף בכרטיס הוא איטי וסבוך, המעבר בין טבעות מייקר משמעותית את מחיר הנסיעה, הכרטיס לא תמיד נקרא ע"י הקולטים, כסף צבור נכלא בו ללא יכולת לשחררו, אין מספיק עמדות טעינה, נוסעים מזדמנים אינם יכולים להשתמש בתחבורה הציבורית ועוד.

עם חזרת הרכבת ושירות האוטובוסים לפעולה, נוסעים רבים החלו לעבוד בצורה היברידית במהלך השבוע, כשחלק מעבודתם נעשית מהבית וחלקה מהמשרד. מסיבה זו וכן בשל החשש לסגירה נוספת של התחבורה הציבורית בשל התפרצות מחודשת של הקורונה, הם אינם קונים הסדרי נסיעה חודשיים ונאלצים להשתמש ברב קו בהסדרים יומיים או בערך הצבור, בצורה שמכבידה מאוד על תכנון וביצוע הנסיעה ולעיתים הופכת אותה ללא כלכלית ולא עדיפה על החלופה של הרכב הפרטי.

בשל כך, נדרשת אופציה חלופית לתשלום ותיקוף, שתיעל את התהליך ותעזור להעלות את מספר הנוסעים בחזרה על התחבורה הציבורית, כבר בתקופה הקרובה, כדי להפחית באופן משמעותי את רמת הגודש בכבישים. על האופציה החלופית להיות קלה לשימוש ומשתלמת לנוסע יחסית לתעריפי הנסיעה הקיימים כיום.

לאפליקציות התשלום בסלולר, שפותחו בשנה האחרונה על פי מכרז של משרד התחבורה, יש את הפוטנציאל להיטיב עם נוסעי התחבורה הציבורית ולעודד שימוש מוגבר בקרב נוסעים מזדמנים שעד כה נמנעו משימוש בתחבורה ציבורית בשל הקשיים הטכניים והבירוקרטיים בהנפקת הרב קו, לאפשר עליה מהירה ויעילה לאוטובוס ולנהג לעסוק בנסיעה רגועה ובטוחה.

בעקבות הדיון בוועדת הכלכלה בתאריך 15.6.20 ([הודעה לתקשורת](#)) בה התבקש המשרד לתקן את הליקויים בתחום הגנת הפרטיות במכרז אפליקציות התשלום לתחבורה ציבורית, אנו ממליצים כדלקמן:

1. עיון במכתב שנשלח ע"י הרשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים בתאריך 18.5.20 (**נספח א'**), [ובמדרוך הגנת](#)

[הפרטיות בגופי תחבורה בעידן הדיגיטלי](#) שפורסם להערות בתאריך 25.5.20, מעלה כי מלבד ההפניה להוראות חוק הגנת הפרטיות במסמכי המכרז, יש לפעול לעמידה בהוראות הבאות בתוך מסמכי המכרז:

א. סעיף 15 לתקנות אבטחת המידע.

ב. הוראות הנחיית הרשות בעניין מיקור חוץ.

ג. הטמעת דרישת "התכנון לפרטיות" בחוזי ההתקשרות עם החברות הפרטיות.

2. מבדיקה שערכנו עם החברות המפעילות שזכו במכרז, החברות הביעו נכונות לעמוד בהוראות אלו על אף שאינן חלק מהמסמכים הנוכחיים של המכרז, ויפעלו למילוי ההוראות ככל שיתבקשו ע"י משרד התחבורה.

3. על כן, אנו ממליצים לסכם עם החברות על השינויים הנדרשים בהקדם מבלי להקפיא את תחילת הפעלתו.

יתר על כן, ובהמשך לעמדה שהושמעה בוועדת הכלכלה, נבקש להסב את תשומת ליבך כי מבלי לעכב את תחילת הפעלת אפליקציות התשלום, ניתן לפעול לשיפור האטרקטיביות של אפליקציות אלו למשתמשים, על מנת להגדיל את כמות הנוסעים בתחבורה הציבורית, כפי שמפורט ב**נספח ב'**.

נשמח לעמוד לשירותך למען תחבורה ציבורית יעילה וזמינה.

בברכה,

אורי יוגב	רן ברודר	מקס מורוגובסקי	לילך חייבי-מנחם
יו"ר ומייסד	מ"מ מנכ"ל	מנכ"ל	מ"מ יו"ר ועד מנהל
Future Mobility IL	Future Mobility IL	תחבורה בדרך שלנו	תחבורה בדרך שלנו

העתקים:

עופר מלכה, מנכ"ל משרד התחבורה
אמיר אסרף, ראש הרשות הארצית לתחבורה ציבורית
קרן טרנר, מנכ"לית משרד האוצר
שאול מרידור, ראש אגף התקציבים באוצר
עדי חכמון, סגנית הממונה על התקציבים באוצר
שניר ניב, רכז תחבורה באגף התקציבים באוצר
יעל עבאדי, רפרנטית תחבורה באגף התקציבים באוצר
ד"ר ענת בונשטיין, ראש מנהלת תחבורה חכמה במשרד רוה"מ
מיכאל מייקסנר, מנכ"ל רכבת ישראל
ד"ר שלומית וגמן, מ"מ ראש רשות הגנת הפרטיות במשרד המשפטים
עוז שנהב, מנהל מחלקת חדשנות ופיתוח מדיניות, הרשות להגנת הפרטיות
רועי אלבז, מנכ"ל פנגו
ניר ארז, מנכ"ל Moovit
עופר סיני, מנכ"ל הופ-און
אורי אלון, משנה למנכ"ל ישראלכרט

נספח א' – פניית מ"מ ראש הרשות להגנת הפרטיות למנכ"ל משרד התחבורה

ראש הרשות

18 יוני, 2020

לכבוד:

מר עופר מלכה

מנכ"ל משרד התחבורה,

משרד התחבורה

שלום רב,

הנדון: אפליקציות תשלום בשירותי תחבורה ציבורית

ברצוני לברך אותך על מינויך לתפקיד המנהל הכללי של משרד התחבורה ולאחל לך בהצלחה רבה בתפקיד.

כידוע, לאחרונה עלה לסדר היום הציבורי הנושא של שימוש באפליקציות תשלום בשירותי התחבורה הציבורית אותו יזם משרד התחבורה לאחר פרסום מכרז לבחירת הגורמים שיפעילו אפליקציות אלה.

כידוע וכפי שציין נציג הרשות להגנת הפרטיות בדיון בנושא שנערך בשבוע שעבר בוועדת הכלכלה של הכנסת, כל הנוגע להיבטי פרטיות הכרוכים בשימוש באפליקציות אלה ובנוגע למכרזים שפרסם משרדכם, לא עורבה הרשות להגנת הפרטיות שהינה הגורם המקצועי הממשלתי המשמש כשומר הסף של זכויות האזרח בתחום ההגנה על המידע האישי במרחב הדיגיטלי, ומשרד התחבורה לא פנה לקבלת התייחסותה טרם פרסום המכרזים עוד בשלבי תכנון וגיבוש הפרויקט. על כך אין לנו אלא להצר.

לאור האמור, ככל שיקודם השימוש באפליקציות התשלום בתחבורה הציבורית, אנו מבקשים להיות שותפים לתהליך זה כמו גם לתהליכים אחרים שמוביל משרדכם, להם השפעה על היבטי פרטיות והגנה על מידע אישי, כדי שנוכל להעמיד את מומחיותנו המקצועית ולסייע למשרדכם בבחינת היבטי הפרטיות בשימוש באפליקציות ובמטרה לוודא כי הסדרי השימוש בהן יבטיחו את ההגנה על זכות הציבור לפרטיות ומידע אישי במרחב הדיגיטלי.

בנוסף לכך, אשמח לקיים פגישה משותפת לשם בחינת קידום שיתופי הפעולה בכלל הנושאים הרלוונטיים בין הגופים.

בברכה,

ד"ר שלומית וגמן, עו"ד

מ"מ ראש הרשות להגנת הפרטיות

הרשות להגנת הפרטיות

העתקים:

ד"ר שי סופר, המדען הראשי והמתאם הלאומי, משרד התחבורה

נספח ב' – המלצות לשיפור אטרקטיביות אפליקציות התשלום בתחבורה ציבורית

1. אנו ממליצים להגדיר את מחיר ההסדר החודשי ברב קו כמחיר המקסימלי אותו ניתן לשלם באמצעות האפליקציות (Price-cap). לשם כך, יש לקשר בין אלגוריתם החישוב החדש לבין אזורי הפעילות שהיו נהוגים עד היום ולבצע בחירה של המחיר המשתלם ביותר בין שתי השיטות באופן אוטומטי בעת סגירת החישוב החודשי (תמחור על בסיס הטבעות החדשות מול תמחור "גמיש 30" / "חופשי חודשי" בטבעת קיימת של הרב קו).
2. הטמעת מנגנון ה-Price-cap תבטיח ששיטת התשלום החדשה תהיה משתלמת גם ליוממים הקבועים ותכניס וודאות שתבטיח מעבר של מקסימום נוסעים מהרב קו המסורתי לאפליקציות - מהלך שיחסוך כסף רב למדינה ויאפשר לה להתמקד בהתאמת תשתיות הרב קו לצרכים המשתנים ובמציאת פתרונות עתידיים לאוכלוסיות המתקשות בשימוש באמצעים טכנולוגיים חדשניים לתשלום בתחבורה הציבורית.
3. ככל שמשרד התחבורה יעדיף בבוא הזמן לאחד או לבטל טבעות קיימות בשיטת הרב קו המסורתית, השינוי ישוקף גם בחישוב באפליקציות באופן קל, אוטומטי והדרגתי, שיאפשר לנוסעים להתרגל לשינויים.
4. החברות המפעילות מעוניינות לסייע למשרד התחבורה בפיתוח אלגוריתם לפי המלצות אלה, ואנו ממליצים לשלב אותן בשיח יחד עם הרשות הארצית לתחבורה ציבורית ביישום פתרון זה.